

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2705/22-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Chrášt'any, okres Rakovník
Sídlo	Chrášt'any 68, 270 01 Kněževy
E-mail	zs.chrastany@email.cz
IČO	71 000 526
Identifikátor	600 055 655
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Hvězdová
Zřizovatel	obec Chrášt'any
Místo inspekční činnosti	Chrášt'any 68, Kněževy Chrášt'any 182, Kněževy
Inspekční činnost na místě	11. a 12. ledna 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnická osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny (dále „družina“), školní jídelny a školní jídelny-výdejny. ZŠ ve dvou třídách (1. až 5. ročník) vzdělává 21 žáků (42 % nejvyššího povoleného počtu), z toho pět v individuálním vzdělávání. MŠ v jedné třídě v celodenním provozu vzdělává 24 dětí (nejvyšší povolený počet je téměř naplněn), z toho je pro čtrnáct dětí vzdělávání povinné, včetně tří s povoleným odkladem povinné školní docházky. K zájmovému vzdělávání v družině je zapsáno v jednom oddělení 21 účastníků (84 % nejvyššího povoleného počtu).

ZŠ eviduje šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z nichž jeden se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelkou školy (dále „ředitelka“) pověřil zřizovatel od 1. února 2021 na dobu určitou učitelku bez požadovaných kvalifikačních předpokladů pro plnění této funkce. Od předešlé inspekční činnosti ve školním roce 2015/2016 se škole podařilo v souladu s dobře nastavenou koncepcí např. zlepšit materiální podmínky zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií či rozšířit spolupráci s rodičovskou veřejností prostřednictvím tematicky zaměřených společenských akcí. Vhodně z ní vycházejí i vzdělávací cíle stanovené v ŠVP.

Řízení školy odpovídá jejímu typu a velikosti. Ředitelka účelně delegovala část řídicích kompetencí na vedoucí učitelku pro MŠ. Zodpovědnosti a pravomoci jednotlivých zaměstnanců školy jsou jasně vymezeny. K efektivnímu řízení přispívají jednání pedagogické rady a denní neformální porady pracovního týmu. Kontrolní a hospitační činnost vedení školy je systematicky realizována a vyhodnocována. Příležitostí ke zlepšení je důraznější zaměření na motivaci žáků, využívání relaxačních chvil ke zlepšení jejich koncentrace při výuce a využívání mezipředmětových vztahů.

Informační systém směrem k zákonným zástupcům dětí, žáků a veřejnosti je funkční. Aktuální informace o vzdělávací nabídce a provozu jsou dostupné na webových stránkách školy, na informačních nástěnkách v prostorách školy či jsou předávány v rámci osobního kontaktu.

Školní poradenské pracoviště účelně poskytuje poradenské služby žákům a jejich zákonným zástupcům. Zaměřuje se především na podporu žáků se SVP, prevenci školní neúspěšnosti a rizikové chování žáků. Informace pedagogům o žácích se SVP a jak s nimi pracovat jsou předávány. Z jednání se zákonnými zástupci žáků jsou pořizovány záznamy obsahující konkrétní opatření k řešení zaznamenaných problémů. Při řešení rizikového chování žáků škola realizuje vlastní preventivní opatření a spolupracuje s příslušnými institucemi. K vytváření kladných mezilidských vztahů přispívají třídnické hodiny, školní projekty, exkurze, výlety aj.

Vzdělávání v MŠ zajišťují tři učitelky, dvě jsou odborně kvalifikované a jedna si vzdělání studiem doplňuje. V ZŠ působí čtyři učitelky, ani jedna z nich nesplňuje odbornou kvalifikaci učitele prvního stupně. Snahu o získání odborně kvalifikovaných pedagogů ředitelka prokázala. Asistentka pedagoga požadované studium absolvovala. Ve školní družině pracují dvě vychovatelky s příslušnou odbornou kvalifikací.

Ředitelka na základě plánu dalšího vzdělávání pedagogů vytváří vhodné podmínky pro prohlubování jejich odborných kompetencí v souladu s potřebami školy. Nové poznatky, přístupy či zdroje si pedagogičtí pracovníci vzájemně předávají.

Materiální a prostorové podmínky umožňují naplňování všech ŠVP v plném rozsahu. Prostory školy jsou čisté a estetické, výzdobu tvoří žákovské práce. V učebnách jsou vyvěšeny názorné pomůcky – transparenty, přehledy aj., které žáci ve výuce využívají. Od předešlé inspekční činnosti se materiální podmínky zlepšily, škola získala zejména nové notebooky, tablety, výukové programy. Obě učebny ZŠ jsou vybaveny interaktivními tabulemi. Nově byl zřízen herní koutek s hracím stolem, který žáci ZŠ využívají během přestávek. Na chodbě je jim k dispozici čtenářský koutek s dětskými knihami. Vybudována byla dílna pro pracovní či umělecké činnosti (keramika). Děti MŠ využívají velké množství kvalitních didaktických pomůcek včetně informačních technologií, hraček i materiálu pro rozvoj všech gramotností. Přilehlá zahrada je vybavena prvky pro rozvoj jejich pohybových dovedností, disponuje též dostatečným prostorem pro spontánní dětské hry. V této oblasti došlo od předešlé inspekční činnosti ke zlepšení.

Vchody do budov školy jsou zabezpečeny proti vstupu neoprávněných osob. Děti, žáci a účastníci zájmového vzdělávání jsou průběžně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví ve škole i mimo její prostory. Míra úrazovosti je nízká, počty úrazů škola sleduje a přijímá účinná opatření k jejich snížení. Dohledy o přestávkách jsou stanoveny a v době inspekční činnosti byly vykonávány.

Spolupráce se zřizovatelem je na velmi dobré úrovni. Finanční prostředky postačují k naplňování ŠVP. Škola účelně využívá finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, z rozpočtu zřizovatele, z projektu Šablony a sponzorské dary od právnických osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované vzdělávání v MŠ bylo správně realizováno a tematicky provázáno s plánovanými cíli integrovaného bloku ŠVP pro předškolní vzdělávání. Učení dětí v době inspekční činnosti pozitivně ovlivňovalo příjemné prostředí ve třídě, provázené empatickým přístupem všech zaměstnanců MŠ v součinnosti s dětmi, které většinou dodržovaly nastavená pravidla soužití a bezpečnosti. Poměr spontánních a řízených činností v průběhu celého dne byl vyvážený. V době ranního scházení a v rámci odpoledních aktivit měly děti dostatek příležitostí pro činnosti dle svého zájmu, včetně spontánních pohybových aktivit. Méně rozhodné děti využívaly připravenou bohatou vzdělávací nabídku.

Zdravotně preventivní pohybové aktivity v průběhu hospitačních vstupů nebyly vedeny zcela metodicky správně. Příležitostí ke zlepšení je též v nastavení plynulejší organizace stravování při svačině tak, aby se minimalizovaly prostoje a rychlejší děti nemusely čekat na ostatní. Dílčí změnu organizace učitelky realizovaly již v průběhu inspekční činnosti.

Didakticky zaměřené činnosti řízené učitelkami byly navozeny dostatečnou motivací. V aktivitách převládalo prožitkové učení, které obsahovalo vhodné příklady využití dovedností v reálné situaci. Děti se do nabízených aktivit ochotně zapojovaly, učitelky jim poskytovaly průběžnou pozitivní zpětnou vazbu o správnosti jejich postupů, příležitosti k sebehodnocení a vrstevnickému však hodnocení využity nebyly.

Pobyt venku je několikrát v týdnu vhodně realizován ve skupinách starších a mladších dětí. V průběhu hospitačních vstupů měly děti dostatek příležitostí ke spontánním pohybovým aktivitám, při vycházce do blízkého okolí byly správně vedeny k bezpečnému chování v dopravních situacích.

Dětem, které odpoledne po krátké relaxaci neusnuly, byly vhodně nabízeny klidové aktivity mimo lůžko.

Hospitované hodiny v ZŠ byly z hlediska obsahu učiva a cílových kompetencí promyšlené, činnosti. Průběh vzdělávání byl v souladu s cíli, které si ZŠ stanovila ve svém ŠVP. Učitelé přistupovali k žákům vstřícně, na motivaci žáků však kladli menší důraz. Žáci ale většinou plnili zadané úkoly a dodržovali stanovená pravidla. Vyučující, i přes malotřídní uspořádání ročníků, aktivizovali žáky a vysokou názorností je zaujali. Zvolené metody a formy poskytovaly žákům prostor pro získávání znalostí a převážně i funkčních gramotností. Kooperativní metody však byly jen výjimkou. Zaznamenáno bylo efektivní střídání činností, chyběly však relaxační chvíle např. s hudebními či pohybovými aktivitami, což se u některých žáků projevilo únavou. Rovněž v propojování učiva s reálnými situacemi, ve využívání mezipředmětových vztahů a práci s chybou má škola příležitost ke zlepšení, stejně tak v diferenciaci úkolů podle náročnosti s cílem účinněji zapojit i žáky nadané. Využívání prezentační techniky a počítačů učiteli i žáky bylo efektivní. Velkým pozitivem jsou učební pomůcky zavěšené na stěnách, z nichž žáci v průběhu plnění zadaných úkolů často čerpali. Podíl asistentky pedagoga na účinnosti výuky byl přínosný. Vyučující v hodinách vhodně oceňovali okamžité výkony žáků nejen slovními pochvalami, ale také poskytováním srozumitelné zpětné vazby. Závěry hodin byly funkční a podíleli se na nich také žáci svým sebehodnocením.

V českém jazyce byli žáci systematicky vedeni k souvislému vyjadřování, čtenářským kompetencím a pravopisným dovednostem. V matematice využívali dané algoritmy, řešili řadu úloh a dokázali většinou dospět ke správnému výsledku. Ve výuce anglického jazyka zaměřené na rozšíření slovní zásoby nebyly dostatečně využity příležitosti k účinnému rozvíjení komunikativních dovedností žáků. Výsledkem výuky výtvarné výuky byly většinou velmi zdařilé výkresy. Napomohl k tomu zejména jasně zadaný atraktivní úkol, individuální názorná pomůcka a průběžné povzbuzování žáků vyučující.

Zájmové vzdělávání bylo velmi dobře připraveno a organizováno. Esteticky podnětné prostředí a příjemná atmosféra pozitivně motivovaly účastníky k nabízeným aktivitám. Zaznamenány byly činnosti, které účelně rozvíjely nadání a klíčové kompetence jednotlivců v souladu s cíli stanovenými v příslušném ŠVP.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Z výsledků inspekčních hospitací v MŠ je zřejmé, že se škola v souladu s nastavenou strategií zaměřuje na vzdělávání dětí na základě prožitkových činností. Učitelky vytváří předpoklady pro jejich další vzdělávání a v úzké spolupráci se ZŠ uskutečňují aktivity podporující bezproblémový přechod do základního vzdělávání. Nejmladší a nově přichozí děti mají možnost využít adaptační program pozvolného seznamování se s prostory MŠ, učitelkami i dětmi formou odpoledních pobytů v MŠ za přítomnosti rodičů.

V době inspekční činnosti byla většina z nich schopna akceptovat organizační chod školy, měly osvojeny hygienické, sebeobslužné i společenské návyky. Bez problémů se zapojovaly do nabízených činností, dokázaly reagovat na pokyny učitelky. Komunikovaly dle svých individuálních schopností s vrstevníky i s dospělými. Převážně zvládaly činnosti zaměřené na rozvoj hrubé i jemné motoriky, využívaly hračky a didaktické pomůcky.

Děti v povinném vzdělávání prokazovaly adekvátní vzdělávací výsledky. Úspěšně zvládaly zařazované aktivity rozvíjející jejich znalosti a dovednosti zejména v přírodovědné oblasti. Dokázaly pracovat dle zadání učitelky, většinou byly samostatné v přípravě, průběhu i dokončení činnosti. Měly rozvinuté sebeobslužné i pracovní dovednosti a většinou

dodržovaly pravidla chování ve skupině. Byly komunikativní, učitelky je vedly k samostatnému řešení případných konfliktů.

Kvalitu vzdělávání pozitivně ovlivňuje řada doplňujících projektů a programů i úspěšná spolupráce se zákonnými zástupci dětí. V případě potřeby jim škola předává kontakty na odborná pracoviště. Kvalitně vedená pedagogická diagnostika s časosběrným výtvarným portfoliem podává ucelené informace o vzdělávacích pokrocích dětí.

Výsledky vzdělávání MŠ prezentuje zejména prostřednictvím četných společných setkávání se zákonnými zástupci dětí i zapojením dětí do společenského života obce.

Zákonní zástupci žáků ZŠ jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni zejména prostřednictvím žákovských knížek a notýsků, při individuálních konzultacích a na třídních schůzkách. Vedení školy sleduje a projednává výsledky vzdělávání žáků v pedagogické radě. Shromažďuje zejména informace od vyučujících a třídních učitelů, z hospitací a výstupů vlastní přímé pedagogické činnosti. Využívá též výsledky externího testování. Opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků žáků vedení školy systematicky přijímá, což se odráží v dobrých výsledcích žáků.

Na konci školního roku 2021/2022 všichni žáci prospěli, z toho 90 % s vyznamenáním. Žákům ohroženým školní neúspěšností je poskytováno doučování a individuální přístup. Výsledky žáků se SVP jsou srovnatelné s ostatními. Žáci jsou podporováni v účasti zejména výtvarných soutěží, v nichž jsou úspěšní.

Aktiviny orientované na předcházení rizikovému chování převážně eliminují jeho výskyt, což je patrné z hodnocení chování v minulém školním roce. Nebylo třeba uplatnit kázeňská opatření, z výchovných opatření byly využity pouze pochvaly. Chování všech žáků bylo hodnoceno prvním stupněm. Dodržování pravidel dobrého chování bylo zaznamenáno v hospitované výuce i o přestávkách.

Výsledky zájmového vzdělávání v družině jsou zdařilé. Podílí se na nich zejména upevňování kladných postojů účastníků k přírodě, pohybovým či výtvarným aktivitám. Výtvary účastníků jsou např. vhodnou součástí výzdoby školy. V rámci družiny jsou organizovány zájmové kroužky pro efektivní využití volného času.

Závěry

Vývoj školy

- Vedením školy byla od 1. února 2021 pověřena na dobu určitou učitelka školy.
- Nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti a zaznamenané v inspekční zprávě byly odstraněny.
- Zlepšily se materiální podmínky ke vzdělávání zejména ve vybavení informačními a komunikačními technologiemi.

Silné stránky

- Mateřské škole se podnětným, vstřícným a respektujícím sociálním přístupem k dětem daří vytvářet klima podporující učení.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící odborná kvalifikovanost se negativně odrazila zejména nižší motivaci žáků základní školy, nevyužíváním mezipředmětových vztahů a chybějících relaxačních aktivitách ve většině hospitované výuky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při vzdělávání v základní škole se více zaměřit na motivaci žáků, mezipředmětové vztahy a psychohygienu využíváním relaxačních aktivit ve výuce.
- Zvýšit odbornou kvalifikovanost pedagogického sboru pro první stupeň základní školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, účinnost od 1. května 2006 včetně dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
3. Rozhodnutí o udělení výjimky z počtu žáků v ZŠ a dětí v MŠ pro školní rok 2022/2023 z 20. července 2022
4. Jmenování do funkce ředitelky školy, účinnost od 1. září 2016, jmenování na pracovní místo ředitelky po dobu mateřské dovolené, účinnost od 1. února 2021
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – vzorek (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, náplně práce), školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
6. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví – vzorek, kniha úrazů, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
7. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
8. Hospodářská dokumentace (účetní závěrka za rok 2021, finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu v roce 2021, závazné ukazatele rozpočtu na rok 2021 a 2022)
9. Koncepce rozvoje školy – strategický plán rozvoje, 2016
10. Organizační řád školy, dokumentace k řízení školy a metodickému vedení, plán práce školy, plán hospitační činnosti ZŠ, MŠ, družiny, strategie rozvoje čtenářské gramotnosti – soubor dokumentů k termínu inspekční činnosti
11. Školní řád MŠ, školní řád ZŠ, vnitřní řád družiny, stav k termínu inspekční činnosti
12. Školní matrika ZŠ, MŠ, družiny, stav k termínu inspekční činnosti - vzorek
13. Záznamy z pedagogické rady ZŠ, MŠ, školní rok 2021/2022, 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
14. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem Krtek a pastelky, Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem Školička plná pohody, Školní vzdělávací program družiny, stav k termínu inspekční činnosti
15. Pedagogická diagnostika MŠ, stav k termínu inspekční činnosti

16. Třídní knihy ZŠ, MŠ a deník výchovné skupiny, školní rok 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
17. Dokumentace školního poradenského pracoviště ZŠ včetně preventivního programu školy a plánu prevence školní neúspěšnosti, stav k termínu inspekční činnosti
18. Internetové stránky školy: <https://zschrastany.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Richterová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Jana Zochová, školní inspektorka

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.